

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 124/13

Λουξεμβούργο, 3 Οκτωβρίου 2013

Απόφαση στην υπόθεση C-32/12
Soledad Duarte Hueros κατά Autociba SA, Automóviles Citroën España SA

Η ισπανική δικονομική νομοθεσία δεν διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα της οδηγίας για την πώληση και τις εγγυήσεις των καταναλωτικών αγαθών

Στα ισπανικά δικαστήρια απόκειται να πράξουν τα επιβαλλόμενα, εντός των ορίων της δικαιοδοσίας τους, ώστε να διασφαλίσουν υπέρ των καταναλωτών το επιδιωκόμενο από την οδηγία υψηλό επίπεδο προστασίας

Η οδηγία για την πώληση και τις εγγυήσεις των καταναλωτικών αγαθών¹ προβλέπει ότι ο πωλητής ευθύνεται έναντι του καταναλωτή για κάθε έλλειψη συμμορφώσεως που υπάρχει κατά την παράδοση του αγαθού. Ο καταναλωτής έχει, καταρχάς, δικαίωμα να ζητήσει την αποκατάσταση της συμμορφώσεως του αγαθού. Αν η συμμόρφωση δεν είναι δυνατή, ο καταναλωτής μπορεί, σε δεύτερο στάδιο, να ζητήσει τη μείωση του τιμήματος ή να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση. Πάντως, εφόσον η έλλειψη συμμορφώσεως του παραδοθέντος αγαθού είναι ασήμαντη, ο καταναλωτής δεν δικαιούται να ασκήσει υπαναχώρηση και έχει μόνο το δικαίωμα να ζητήσει προσήκουσα μείωση του τιμήματος.

Τον Ιούλιο του 2004, η S. Duarte Hueros αγόρασε από την επιχείρηση Autociba ένα αυτοκίνητο όχημα με κινητή οροφή, έναντι τιμήματος 14 320 ευρώ. Έχοντας διαπιστώσει την εισροή ύδατος από την οροφή σε περίπτωση βροχής, η S. Duarte Hueros έφερε το όχημα στην Autociba. Επειδή οι πολυάριθμες απόπειρες επισκευής ήταν ανεπιτυχείς, η S. Duarte Hueros ζήτησε εν συνεχεία την αντικατάσταση του οχήματός της. Κατόπιν απορρίψεως του αιτήματός της, άσκησε ενώπιον του Juzgado de Primera Instancia nº 2 de Badajoz [Δεύτερου Μονομελούς Τμήματος του Πρωτοδικείου του Badajoz] αγωγή με την οποία ζητούσε να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση πωλήσεως και να υποχρεωθούν αλληλεγγύως και εις ολόκληρον σε επιστροφή του τιμήματος αγοράς οι Autociba και Citroën España SA, η τελευταία υπό την ιδιότητά της ως κατασκευάστρια του οχήματος.

Το ως άνω ισπανικό δικαστήριο επισημαίνει ότι επειδή το ελάττωμα του αυτοκινήτου είναι ασήμαντο, δεν χωρεί δικαίωμα υπαναχωρήσεως από τη σύμβαση πωλήσεως. Μολονότι η S. Duarte Hueros έχει δικαίωμα σε μείωση του τιμήματος, η λύση αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή λόγω των ισπανικών δικονομικών κανόνων, διότι δεν διατύπωσε τέτοιο αίτημα με την αγωγή της. Ειδικότερα, ο δικαστής δεν μπορεί να εκδικάζει αυτεπαγγέλτως αιτήματα τα οποία δεν του έχουν υποβληθεί («αρχή της αντιστοιχίας» μεταξύ των αιτημάτων των διαδίκων και των δικαστικών αποφάσεων). Εξάλλου, κανένα σχετικό αγωγικό αίτημα δεν θα ήταν παραδεκτό στο πλαίσιο μεταγενέστερης δίκης, διότι, κατά το ισπανικό δίκαιο, η αρχή του δεδικασμένου αφορά όλες τις αξιώσεις που θα μπορούσαν να έχουν προβληθεί σε προηγούμενη δίκη.

Στο πλαίσιο αυτό, το ισπανικό δικαστήριο ερωτά το Δικαστήριο αν η ως άνω ισπανική δικονομική νομοθεσία είναι συμβατή προς την οδηγία για την πώληση και τις εγγυήσεις των καταναλωτικών αγαθών.

Στη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο υπενθυμίζει καταρχάς ότι ο σκοπός της οδηγίας είναι να διασφαλίσει υψηλό επίπεδο προστασίας του καταναλωτή. Η οδηγία όμως επιβάλλει στα κράτη μέλη απλώς την υποχρέωση να λάβουν τα αναγκαία μέτρα ώστε ο καταναλωτής να μπορεί

¹ Οδηγία 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, σχετικά με ορισμένες πτυχές της πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών (ΕΕ L 171, σ. 12).

πράγματι να ασκήσει τα δικαιώματά του, χωρίς όμως να περιέχει υποδείξεις σχετικά με τους μηχανισμούς για τη δικαστική άσκηση των ως άνω δικαιωμάτων, οι οποίοι εμπίπτουν στην εσωτερική έννομη τάξη των κρατών. Πάντως, οι δικονομικοί αυτοί κανόνες δεν μπορούν, ιδίως, να διαμορφώνονται κατά τρόπο που να καθιστούν πρακτικώς αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερή την άσκηση των δικαιωμάτων τα οποία απονέμει η έννομη τάξη της Ένωσης («αρχή της αποτελεσματικότητας»).

Συναφώς, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι, κατά το ισπανικό δικονομικό σύστημα, καταναλωτής ο οποίος προβαίνει δικαστικώς μόνο σε υπαναχώρηση από τη σύμβαση πωλήσεως αγαθού στερείται οριστικώς τη δυνατότητα να κάνει χρήση του δικαιώματος σε προσήκουσα μείωση του τιμήματος αν ο επιληφθείς εθνικός δικαστής θεωρήσει ότι, στην πραγματικότητα, η έλλειψη συμμορφώσεως του ως άνω αγαθού είναι επουσιώδης. Εξαίρεση από το ως άνω αποτέλεσμα θα προέκυπτε μόνον αν ο καταναλωτής είχε υποβάλει επικουρικό αίτημα για τη χορήγηση της μειώσεως αυτής. Πάντως, το τελευταίο αυτό ενδεχόμενο πρέπει να θεωρείται ως ελάχιστα πιθανό. Ειδικότερα, υφίσταται ο μη αμελητέος κίνδυνος ο καταναλωτής να μην υποβάλει επικουρικό αίτημα μειώσεως του τιμήματος – το οποίο άλλωστε αποσκοπεί σε προστασία μικρότερης εκτάσεως από εκείνη στην οποία αποβλέπει το αίτημα της υπαναχωρήσεως από τη σύμβαση – είτε λόγω της ιδιαίτερως αυστηρής υποχρεώσεως χρονικής συμπτώσεως των δύο αιτημάτων, είτε διότι δεν γνωρίζει ή δεν αντιλαμβάνεται την έκταση των δικαιωμάτων του.

Το Δικαστήριο εκτιμά ότι ένα τέτοιο δικονομικό σύστημα είναι ικανό να παραβιάσει την αποτελεσματικότητα της προστασίας των καταναλωτών που επιδιώκεται από τον νομοθέτη της Ένωσης, καθόσον δεν παρέχει τη δυνατότητα στον εθνικό δικαστή να αναγνωρίσει αυτεπαγγέλτως το δικαίωμα του καταναλωτή σε προσήκουσα μείωση του τιμήματος του αγαθού, ενώ ο καταναλωτής δεν έχει το δικαίωμα ούτε να αποσαφηνίσει το αρχικό του αίτημα ούτε να ασκήσει νέα αγωγή με τέτοιο αίτημα. Ειδικότερα, το ισπανικό σύστημα επιβάλλει, κατ' ουσίαν, στον καταναλωτή την υποχρέωση να προεικάζει τον νομικό χαρακτηρισμό της ελλείψεως συμμορφώσεως του αγαθού, στον οποίο θα πρέπει να προβεί οριστικώς ο αρμόδιος δικαστής. Το γεγονός αυτό όμως προσδίδει τελείως αβέβαιο και κατά συνέπεια απρόσφορο χαρακτήρα στην προστασία που παρέχεται από την οδηγία. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο όταν η ανάλυση είναι ιδιαίτερως περίπλοκη, οπότε ο χαρακτηρισμός εξαρτάται κυρίως από την αποδεικτική διαδικασία που θα διεξαγάγει ο δικαστής ο οποίος έχει επιληφθεί της διαφοράς.

Επομένως, το Δικαστήριο κρίνει ότι η ισπανική δικονομική νομοθεσία δεν είναι σύμφωνη προς την αρχή της αποτελεσματικότητας, καθόσον, στις ένδικες διαδικασίες τις οποίες κινούν οι καταναλωτές σε περίπτωση ελλείψεως συμμορφώσεως του παραδοθέντος αγαθού προς τους όρους της συμβάσεως πωλήσεως, καθιστά υπέρμετρα δυσχερή, αν όχι αδύνατη, την υλοποίηση της προστασίας την οποία επιδιώκει να παράσχει η οδηγία στους καταναλωτές.

Το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι στο ισπανικό δικαστήριο απόκειται να πράξει ό,τι είναι δυνατόν εντός των ορίων της δικαιοδοσίας του, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο του εσωτερικού δικαίου και εφαρμόζοντας τις αναγνωρισμένες από το δίκαιο αυτό μεθόδους ερμηνείας, προκειμένου να διασφαλίσει την πλήρη αποτελεσματικότητα της οδηγίας και να καταλήξει σε λύση σύμφωνη προς τον σκοπό της που συνίσταται στην εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582